Mili studenti,

zde jsou odpovedi na otazky, ktere mne poslaly nektere Vase kolegyne. Odpoved je od otazky vzdy oddelena hvezdickami.

1) Máme nebo nemáme psát apostrofy u zkrácených slov (uhod', vyrost', pozděj',
jakýs')? Pravidla doporučují apostrofy psát, Editor a text naopak.
****
Pravidla pisi, ze je mozne oboji, Editor a text doporucuje apostrofy neuvadet, v pripade ze to nebrani srozumitelnosti. Tedy pokud jsou dana slova a slovni spojeni prilis viceznacna, je pak lepe apostrof uvest.

Samy se dale rozhodnete u jednotlivych pripadu. (Kdyby prevladaly nejasne pripady, tak nakonec uvedeme apostrofy u vsech, kterych se to tyka, pokud vsak je jen nekolik malo nejasnych pripadu, muzeme je v edicni poznamce uvest a ujasnit. Tedy ve Vasem navrhu na edicni poznamku by v takovem pripade mela byt dana slova uvedena a ujasnena. Rozumime si?)

2) Další problém se týká tohoto úseku textu:
"však proto, že vás vyšší majestát,
ji živou, tebe v hrobě, halí v zář:-
žen dokonalých svatá veleba."
Některé verze textu (včetně výchozího) píší takto, s dvojtečkou a pomlčkou, zatímco jiné (včetně rukopisu) dvojtečku vypouští, což se nám zdá lepší. Co byste doporučoval nám?
****
Pokuste se najit odpoved v Editoru a textu, zda takto nahromadena interpunkcni znamenka nezjednodusovat. V pripade ze najdete takovou poznamku, pak je to dalsi argument, proc vratit podobu tohoto useku textu k podobe rukopisne. (Nemene dulezity argument, proc dvojtecku odstranit, je napadna podoba s bezustym smajlikem... nicmene to v ed. poznamce uvadet nemusite...)

3) psaní čárky v "pan Zdeněk Lev ten z Rožmitála pán / pan Zdeněk Lev, ten z
Rožmitála pán". Naprostá většina textů (až na rok 1922) čárku nemá, ale nám připadá, že by tam měla být.
****
Tedy ji tam dejte, a patricne svuj zasah do textu vysvetlete v edicni poznamce.

4) psaní slova "pradědy / pradědi" ve větě "neb mluvívali z jejich vrcholků...
pradědy". Původní verze je "pradědy", vydání z roku 1959 změnilo na "pradědi".
Připadá nám, že je to tak mnohem srozumitelnější (a navíc jde i o shodu se slovesem), ale na druhou stranu tato verze už mění fonetickou podobu textu.
****
Ponechte „pradedy“, abyste nemenily fonetickou podobu, ale v edicni poznamce tuto vec zminte a vysvetlete (staci strucne, tedy v duchu, v jakem jste mi vec napsaly v tomto dotazu).

5) interpunkce v úseku
"Jest královnou tam panna, bělostná
jak všchny její družky, mužové
však modří jsou, a děti šedivé,
a bílé panny letí chmurami
jak orlové, a často zatouží
po zlatovlasých dětech pozemských

a bleskem řítí se pak z oblaků,
by vichrem cizí děti schvátily."
Připadá nám, že některé čárky jsou nadbytečné - před "a děti šedivé", "a často
zatouží", potom nám připadá, že za "děti šedivé" by měl být spíš středník. Co
si myslíte vy?
Toto je vlastně obecný problém v textu - často se objevují čárky před "a",
patrně pro určité stupňování nebo zvýraznění. Z hlediska pravopisu se nám to
moc nezdá, ale asi bychom to tak nechaly. Ve výše uvedeném úseku nám ale
přijde, že jsou opravdu nadbytečné.
****
Carky pred „a“ a vubec tzv. „nadbytecne“ carky, jsou zde ke zdurazneni
cleneni textu pri recitaci, jsou to jakesi naznaky paus pri cetbe textu,
tedy jsou dulezite.

Pritom je potreba ctit vychozi text a dalsi texty dle editorkych pravidel.

Proto Vam nyni nereknu, ktere konkretni carky nechat a ktere vypustit, jen
Vas upozornim na cteni (od slova „ctit“, nikoli „cist“) vychoziho textu a
edicnich pravidel, u vedomi, ze interpunkce v poesii (nejen 19. stoleti) se
nemusi ridit (samoucelne slozitymi) pravopisnymi pravidly pro „bezne“
texty.

Mate-li jakekoliv dalsi dotazy, klidne se ptejte. Jsem radeji, kdyz se
ujistite nyni, nez kdybychom pote ex post museli text pracne opravovat.

Dekuju za spolupraci a zatim zdravim
AK